

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра історії та культури української мови

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

підготовки бакалавра

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

**освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність**

Силабус нормативної навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» підготовки бакалавра, галузі знань 07 *Управління та адміністрування*, спеціальності 076 *Підприємництво, торгівля та біржова діяльність*, за освітньо-професійною програмою *Підприємництво, торгівля та біржова діяльність*.

Розробник:

Скорук І. Д., кандидат філологічних наук, доцент кафедри історії та культури української мови

Силабус погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Світлана Бортнік

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри історії та культури української мови

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри історії та культури української мови

проф. Богдан С. К.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	галузь знань 07 <i>Управління та адміністрування</i> спеціальність 076 <i>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</i>	Нормативна дисципліна
		Рік навчання: 1
		Семестр: 1
Кількість годин/кредитів 120 / 4	освітньо-професійна програма <i>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</i>	Практичні: 42 год.
		Самостійна робота: 70 год.;
		Консультації: 8 год..
ІНДЗ: немає	Перший (бакалаврський) рівень	Форма контролю: екзамен
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові – [Скорук Ірина Денисівна](#)

Науковий ступінь – кандидат філологічних наук

Вчене звання – доцент

Посада – доцент кафедри історії та культури української мови

Контактна інформація: +38(095)3576789, Skoruk.Iryna@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація. Силабус навчальної дисципліни *Українська мова* (за професійним спрямуванням) складено відповідно до освітньо-професійної програми *Підприємництво, торгівля та біржова діяльність* галузі знань 07 *Управління та адміністрування* спеціальності 076 *Підприємництво, торгівля та біржова діяльність*.

Українська мова за професійним спрямуванням – одна з важливих навчальних дисциплін, оскільки передбачає формування у майбутніх фахівців комплексу професійно зорієнтованих умінь і навичок досконалого володіння державною українською літературною мовою у професійній сфері.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни полягає у підвищенні рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності майбутніх фахівців, практичному оволодінні основами розмовного (розмовно-професійного),

офіційно-ділового, наукового стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування (в усній та писемній формах) на належному мовному рівні.

Завдання навчальної дисципліни: сформулювати чітко і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечити практичне оволодіння нормами літературної професійної мови та дотримання вимог культури усного й писемного фахового мовлення; сформулювати у майбутніх фахівців навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні, вміння і навички оптимальної мовної поведінки у професійній сфері, навички оперування фаховою термінологією, створення, редагування й корегування наукових (фахових) текстів.

3. Результати навчання (компетентності)

В результаті вивчення курсу *Українська мова за професійним спрямуванням* здобувачі освіти будуть компетентними в таких питаннях:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Українська літературна мова – мова професійного спілкування					
Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування	12	4	8	-	ДС, ВК / 4
Тема 2. Основи культури української мови	11	4	6	1	ВК, РМГ / 4
Тема 2.1. Мовний, мовленнєвий, спілкувальний етикет у професійному мовленні	4	2	2	-	ТР, ІРС / 2
Тема 3. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні	13	4	8	1	ВК, Т / 4
Разом за модулем 1	40	14	24	2	14
Змістовий модуль 2. Професійне спілкування					
Тема 4. Спілкування як інструмент професійної діяльності	15	6	8	1	РМГ, ДС / 6

Тема 5. Культура усного фахового спілкування	15	6	8	1	БК, ТР / 6
Тема 6. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації	15	6	8	1	ІРС, БК 4
Разом за модулем 2	45	18	24	3	16
Змістовий модуль 2. Наукова комунікація як складник фахової діяльності					
Тема 7. Українська термінологія у професійному спілкуванні	9	2	6	1	РМГ, БК / 2
Тема 8. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні	13	4	8	1	БК, ІРС / 4
Тема 9. Проблеми перекладу та редагування наукових текстів	13	4	8	1	ДС, БК / 4
Разом за модулем 3	35	10	22	3	10
Екзамен					60
Всього годин / Балів	120	42	70	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, БК – виконання вправ/кейсів, МК – майстер-клас, РМГ – робота в малих групах, ІРС – індивідуальна робота студента, АТ – аналіз тексту, ТЗ – творче завдання, ПЗ – проблемне завдання.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Ефективність і результативність самостійної роботи здобувача освіти викладач виявляє на практичних заняттях, зокрема під час тематичного опитування, бесід, дискусій, обговорення проблемних завдань, презентації творчих завдань та ін., і фіксує в загальній оцінці за тему.

№ з/п	Тема	К-сть годин
1	Тенденції розвитку української мови на сучасному етапі	2
2	Засоби забезпечення статусу престижу української мови	2
3	Комунікативні ознаки культури української мови. Мовні норми	4
4	Труднощі української словозміни та словопоєднання	6
5	Український правопис – 2019: основні зміни	4
6	Спілкувальний етикет та його особливості. Парадигма мовних етикетних формул	2
7	Гендерні аспекти спілкування	2
8	Стратегії мовленнєвого спілкування	2
9	Невербальні засоби спілкування	2
10	Мовні засоби переконувальності	2
11	Оратор і аудиторія: контакт, вплив, взаємодія	2
12	Комплексна підготовка мовця та його ораторські здібності	2
13	Презентація як різновид публічного мовлення. Структурні компоненти презентації.	2
14	Дискусія, полеміка, диспут як різновид суперечки	2
15	Склад реквізитів документа. Вимоги до змісту та розташування реквізитів	2
16	Особливості текстів кадрово-контрактних документів	4
17	Довідково-інформаційні документи. Стиль ділових листів	4

18	Термінологія обраного фаху. Способи творення термінів	2
19	Становлення і розвиток наукового стилю	2
20	Анотування і реферування наукових текстів	2
21	Науковий етикет. Наукова дискусія та її правила	2
22	Вимоги щодо виконання та оформлення кваліфікаційних робіт	2
23	Орфографічні норми (зі змінами й доповненнями)	4
24	Граматичні норми сучасної української літературної мови	4
25	Пунктуаційні норми сучасної української літературної мови	2
26	Редагування наукового тексту. Найпоширеніші синтаксичні помилки в наукових текстах та шляхи їх уникнення	4
Разом		70

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Студент зобов'язаний вчасно виконувати завдання самостійної роботи, відвідувати заняття та брати активну участь в обговоренні всіх завдань. Готується до практичних занять за посібником: *Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. Київ : Алерта., 2019. 696 с.* На заняття студент має приходити вчасно, і на заняттях не може відволікатися на сторонні справи. Пропущені з поважних причин заняття студент має змогу скласти в дні консультацій упродовж двох тижнів після виходу на навчання. Консультації в позааудиторний час відбуваються щовівторка (15:00-16:00, каб. 304).

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою і складається із суми балів за поточний контроль (максимум 40 балів) і балів за екзамен у формі комп'ютерного тестування (максимум 60 балів). Поточне оцінювання відбувається на кожному практичному занятті (1-2 бали).

Політика щодо академічної доброчесності. Увесь навчальний процес побудований на засадах доброчесності, відповідальності за результати своєї діяльності, взаємодовіри й толерантності до його учасників та об'єктивності оцінювання. Студент самостійно виконує всі запропоновані завдання (для практичних занять, самостійної роботи, підсумкового контролю); надає правдиву інформацію про результати своєї навчальної діяльності; вказує джерела чужих думок у випадку їх використання.

Вимоги до академічної доброчесності визначені Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки, що розміщений на сайті університету за покликанням: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Виконання усіх форм робіт, які підлягають оцінюванню, відбувається у терміни, визначені розкладом. Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначає розклад заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю успішності студента є екзамен у формі комп'ютерного тестування (максимум 60 балів). Підготуватися до іспиту можна за посібником: *Українська мова за професійним спрямуванням: збірник тестових завдань для студ. вищ. навч. закл. / С. К. Богдан (відп. ред.). Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 176 с.*

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

1. Азарова Л. Є., Стадній А. С., Радомська Л. А. Українська мова (за професійним спрямуванням) у таблицях і схемах для студентів I курсу: навч. посіб.. Вінниця : ВНТУ, 2018. 176 с.
2. Зубков М. Норми й культура української мови фахової спрямованості за оновленим правописом. Київ : Арій, 2020. 608 с.
3. Кацавець Р. С. Українська мова: усна і писемна (ділове спрямування): навчальний посібник. Київ : Алерта, 2020. 264 с.
4. Колоїз Ж.В., Березовська-Савчук Н.А. Українська мова професійного спілкування в аспекті теорії стилів та культури мовлення : практикум / за ред. проф. Колоїз Ж.В. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С.В., 2019. 131 с.
5. Основи культури фахової мови : навч. посіб. / уклад. Г. А. Коцюбовська, Н. А. Баракатова. Дніпро : НМетАУ, 2018. 36 с.
6. Писемна професійна комунікація : навч. посіб. / Гапонова Л. Є., Леонова Н. В., Рибалко І. В., Чумакова Г. А. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2016. 51 с.
7. Професійна мова економістів : навч. посіб. / Кіршо С. М., Купрата Н. Я., Висоцька З. І. та ін. Одеса : ОНЕУ, ротапринт, 2016. 462 с.
8. Українська мова за професійним спрямуванням : збірник тестових завдань : навч. посіб. для студ. закладів вищої освіти / С. К. Богдан (відп. ред.), Л. В. Голоюх, І. П. Левчук та ін. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 172 с.
9. Український правопис / НАН України. Київ : Наук. думка, 2019. 392 с.
10. Усна професійна комунікація : навч. посіб. / Гапонова Л. Є., Леонова Н. В., Рибалко І. В., Чумакова Г. А. Дніпропетровськ : НМетАУ, 2015. 49 с.
11. Фахова мова економіста : навч. посіб. / О. О. Тележкіна, Н. О. Лисенко, А. А. Берестова та ін. Харків : Тім Пабліш Груп, 2016. 284 с.
12. Фінансово - економічний словник : словник - довідник / Юнін О. С., Круглова О. О., Савельєва М. О. та ін. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2018. 164 с.
13. Черемська О. С., В. Г. Сухенко В. Г. Українська мова (за професійним спрямуванням) : підручник. Харків : ХНЕУ імені С. Кузнеця, 2018. 436 с.
14. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування: навч. посіб. 6-те вид., випр. і доп. Київ : Знання, 2007. 230 с.
15. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням : підручник. 5-те вид., виправ. і доповнен. Київ: Алерта, 2019. 696 с.